

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 307/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Viktorom Mlynekom, Štúrova 1419/43, Nitra, proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 16C/54/2020-441 z 3. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 16C/54/2020-441 z 3. februára 2025. Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 16C/54/2020-418 z 21. októbra 2024 zaviazal sťažovateľa ako neúspešného žalobcu k povinnosti zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania vo výške 950,84 eur. Sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť, v ktorej poukázal na potrebu aplikácie § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v danej veci. Napadnutým uznesením okresný súd sťažovateľovu sťažnosť zamietol. V rámci dôvodov svojho rozhodnutia zdôraznil, že existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa a aplikácie § 257 CSP bolo možné sa domáhať výlučne v prvej fáze rozhodovania o trovách konania, keď sa rozhoduje o priznaní alebo nepriznaní tohto nároku strane sporu, a nie až v druhej fáze, keď už o tomto nároku bolo súdom právoplatne rozhodnuté a zostáva rozhodnúť len o výške tohto nároku.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ zastáva názor, že v jeho právnej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, keďže žalovaný podľa neho nekonal dobromyseľne, teda okresný súd mal prihliadnúť aj na povahu a okolnosti tohto konkrétneho sporu a dôvody podania žaloby sťažovateľom. Bol vyvlastnený pre žalovaného – spoločnosť [REDAKOVANÉ] v ktorej má 100 % účasť Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, a preto nie je spravodlivé, ak sa občan tohto štátu dožaduje svojho práva, ktoré mu bolo porušené, a je zaviazaný na platenie náhrady trov konania subjektu, ktorý sa tvári, že koná za štát a len v jeho prospech.

4. Napadnuté uznesenie predstavuje pre sťažovateľa neprimeranú tvrdosť, keďže sa domáhal len svojho nároku „*na finančné vyrovnanie obmedzovania majetku, ktoré si jednak nespôsobil, s ktorým nesúhlasil a ktoré mu bolo z pozície mocenskej sily nanútené*“.

5. Sťažovateľ považuje za nespravodlivé, aby napriek uvedeným skutočnostiam týkajúcim sa dôvodov na podanie žaloby bol povinný platiť náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia žalovanému, ktorý spôsobil takýto nezákonný stav.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa o porušení jeho práv pri rozhodovaní o výške právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že verdikt súdu o nároku na náhradu trov konania je nespravodlivý a neprimerane tvrdý, a odôvodňoval aplikáciu § 257 CSP.

7. Sťažnostné námietky smerujú proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške trov konania. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína nielen svoje postavenie nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017). Ak ústavný súd v minulosti rozhodol o porušení práv sťažovateľov rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania, bolo to napríklad v prípadoch nerešpektovania príslušných ustanovení zákona, resp. vyhlášky (II. ÚS 82/09, I. ÚS 119/2012, II. ÚS 536/2018), a tiež v prípade nedostatočného odôvodnenia právnych záverov všeobecného súdu (I. ÚS 423/2010, IV. ÚS 513/2018).

8. O žiaden z týchto prípadov v danej veci nejde. K tomuto záveru ústavný súd dospel po tom, čo sa oboznámil s dôvodmi napadnutého uznesenia. Okresný súd, aplikujúc a riadne interpretujúc príslušné zákonné ustanovenia Civilného sporového poriadku, ako aj ustanovenia vyhlášky, dostatočne jasne a relevantne vysvetlil svoj postoj k premenným rozhodným pre vyčíslenie trov konania. Primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim sa javí aj spôsob, akým okresný súd reflektoval na tvrdenia, ktoré sťažovateľ uviedol v rámci sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka.

9. Problém, s ktorým sa sťažovateľ (opakovane) obracia na ústavný súd, však nespočíva v (ne)správnosti metodiky výpočtu výšky trov konania, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením, ale výlučne vo verdikte o nároku na náhradu trov konania. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že v jeho prípade boli dané dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré súd nemal úspešnému žalovanému priznať náhradu trov dovolacieho konania.

10. K tomu ústavný súd v prvom rade uvádza, že o trovách konania sa podľa Civilného sporového poriadku rozhoduje formálne v dvoch fázach. V prvej fáze je súdom v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodnuté o tom, komu (a či vôbec) sa prizná nárok na náhradu trov konania. O samotnej výške náhrady trov konania následne súd rozhoduje v druhej fáze, a to po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Výška náhrady trov konania je určená samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. Vzťahnuc uvedené na prípad sťažovateľa, možno konštatovať, že o nároku na náhradu trov konania už bolo právoplatne rozhodnuté, preto okresný súd nemohol preskúmať správnosť právoplatného rozhodnutia v časti výroku o nároku na náhradu trov konania v štádiu rozhodovania o výške trov konania (§ 262 ods. 1 a 2 CSP), tak ako to od neho požadoval sťažovateľ (k definícii právoplatnosti pozri nálezh ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 313/2024 – bod 29). Úlohou okresného súdu, resp. jeho sudcu bolo preskúmať už len rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka z hľadiska správnosti vyčíslenia trov konania, teda posúdiť účelnosť vykonaných úkonov právnej služby, ako aj určenie a výšku základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, pričom túto úlohu si nesporne splnil, a vo vzťahu k týmto premenným sťažovateľ nevznášal žiadne výhrady.

12. Uvedené umožňuje ústavnému súdu konštatovať, že okresný súd postupoval pri rozhodovaní o výške trov konania v rámci vymedzenom príslušnými procesnými predpismi a nedopustil sa takého výkladu (a aplikácie) relevantných ustanovení, ktorým by poprel ich podstatu, zmysel a účel a ktorý by predstavoval nepredvídateľnú interpretačnú svojvôľu. Sťažovateľ dostal na svoje sťažnostné námietky odpovede. Konštatovaniu, podľa ktorého v konaní, v ktorom sa rozhoduje už iba o výške trov konania, sa nemožno domáhať prehodnotenia záveru o tom, kto má alebo nemá nárok na náhradu trov konania, niet čo vytknúť. Závery okresného súdu vzťahujúce sa na výšku trov konania možno v posudzovanej veci považovať za zrozumiteľne odôvodnené, logické a z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné, čo v konečnom dôsledku nerozporoval ani sťažovateľ.

13. Preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 7. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu